

- Jeres diskussioner om apartheid er nytteløse

De intellektuelle diskussioner, der foregår i Europa i dag omkring apartheid gør hverken fra eller til. De er både nyttelese og forældede, selvom de er udsprunget af et godt hjerte. I Sydafrika drejer det sig om følelser. Det drejer sig om frygt og had, og om hvordan man får sorte og hvide til at tale sammen. De fleste hvide - også lederne - vil give Jer ret i, at apartheid er et forældet onde, men løsningen skal findes i Sydafrika og ikke ved sofistikerede diskussioner i Europas demokratier. Det altafgørende er, hvad der sker i fremtiden.

Det var en meget afdæmpet, men også meget indtrængende Alec Smith, søn af den tidligere premierminister i Rhodesia, Ian Smith, som i aftes talte for godt et halvt hundrede interesserede på Medborgerhuset i Silkeborg ved et arrangement, som Youth for Christ stod for.

Der var ingen tvivl om hans holdning, som mildest talt adskiller sig en hel del fra den styreform, som hans far praktiserede under sit sort/hvide regime, der varede i 15 år.

Som omtalt i gårstdagens avis, hvor Alec Smiths bog, »Nu er vi brødre«, blev anmeldt, så er det altafgørende for ham, at man bringer de stridende parter sammen, så de kan lære hinanden at kende. Det viste sig, at da man afsluttede den syv år lange borgerkrig i Rhodesia, så havde over halvdelen af de, der mødtes til Lancaster-konferencen i 1979, der resulterede i et uafhængigt Rhodesia under navnet Zimbabwe, været regelmæssigt til møder og middage hos hinanden i halvandet år.

forsoning

Under borgerkrigen havde der været en lang række politiske møder, men uden resultat, men efter at Alec Smith og andre havde taget initiativ til disse forsoningsmøder/middage, så faldt brikerne på plads. Dette er senere blevet erkendt af mange involverede politiske ledere.

- Dermed være ikke sagt, alt er idyl i Zimbabwe i dag, sagde Alec Smith, men hvis man spørger et flertal af de hvide, så vil de synes, at det går landet bedre end for ti år siden.

- Jeg mener ikke, fortsatte han, at vi kan overføre vores løsning på problemerne i

Alec Smith i samtale med pastor Hakon Bojsen før mødet. Foto: Preben Baltzer.

Zimbabwe direkte på situationen i Sydafrika i dag, men det er det helt fundamentale for mig og mange andre, at vi taler sammen, ellers kan intet løses. I Sydafrika hader de sorte, og de hvide frygter. At frygte er en irrational reaktion, og derfor opfører de hvide sig ufornuftigt.

- Samtidig skal det også understreges, at i Sydafrika er der en lang række sorte stammer, som kriges indbyrdes. Dette problem har de hvide løst ved at sætte sig på magten, og det er langt fra en demokratisk løsning, tør man roligt sige. På den anden side, så har I jo også haft Jeres »stammekrige« i Europa i dette århundrede, så det er ikke nogen afrikansk opfindelse.

- Men når vi ser på Afrika som en helhed, så synes jeg, at europæerne har et noget snævert syn på dette store kontinent. Tænk hvis man anbringer USA i Sahara, så vil der stadig være sand udenom. Afrika er et kæmpe stort land. Når jeg besøger Europa, får jeg det indtryk, at europæere kun forbinder Afrika med sult, skøre ledere, diktaturer og apartheid. Det har vi også, men vi er meget mere.

Glade for hjælp

Vi er glade for den store hjælp, som blandt andet Europa har bidraget med for at komme sulten til livs i Somalia, Sudan og Etiopien for eksempel. Alle ved, at USA og Europa har bidraget med store penge, men der er ingen journalister, der tilsyneladende fandt det umagen værd at nævne, at Zimbabwe sidste år bidrog med

seks millioner dollars til Etiopien.

- Jeres viden om afrikanske forhold svarer til, at jeg besøgte Grækenland og derefter tog til Afrika og fortalte sandheden om Europa. Det hele er langt mere nuanceret.

Jeg kan fortælle Jer, at når vi fik et demokrati med fem partier i Zimbabwe, så var det, fordi vi var nogle i landet, der ville, at der skulle ske noget. Det var ikke, som mange tror, på grund af et pres udefra.

Omvendt

Alec Smith er, som det blev omtalt i går i forbindelse med hans bog, nu en omvendt kristen efter mange år med druk og narkotika. Han voksede op i Rhodesia som hvidt overklassebarn. Han skænkede det ikke en tanke, at han havde alle muligheder i modsætning til de sorte, hvoraf kun én procent fik mulighed for at komme på universitet. Alec Smith kom

efter mange drukture og dumpeture på diverse skoler også på universitetet for at læse jura, men i stedet for at studere loven brød han den.

Han undrede sig ikke over, at selvom der var 95 procent sorte i landet, så havde de hvide 75 procent af pladserne i parlamentet. Han undrede sig heller ikke over, at der var restauranter og biografte kun for hvide. Han levede sorgløst og ustyrligt. Det hele kulminerede med, at han blev arresteret for narkosmugling og pushervirksomhed, hvilket ikke huede Ian Smith, hvis image i forvejen ikke var velset på den internationale politiske arena.

Da han midt under borgerkrigen fik en kristus-åbenbaring gik race-vanviddet op for ham, og siden har han arbejdet indædt på at bøjede stærke viljer mod hinanden. Han erkender, at det er svært, fordi der ligger så meget had bagved.

- Robert Mugabe kunne ved overtagelsen af demokratiet i Zimbabwe række hånden ud til de hvide og sige: - Lad fortiden være glemt, og lad os bygge dette land op sammen. Det var en flot gestus, understregede Alec Smith.

Engil far

På et spørgsmål fra salen om, hvad hans far sagde til, at han fra at være en ustyrlig hippie havde udviklet sig til en stille pæn mand i jakkesæt, svarede han:

- Min far er enig med mig i det meste af det, jeg mener. Han accepterer, at jeg er blevet kristen og arbejder på at bygge bro mellem opfatelserne på et kristent grundlag. Han har også ændret sig med årene.

bor

set og hørt

Brandvæsenet i Silkeborg blev i går formiddags kaldt til en kælderbrand på Askøvej i Funder. Brandårsagen er ikke klarlagt endnu. Det vil politiets teknikere se nærmere på i løbet af dagen.

Lige over middag blev brandvæsenet kaldt til en bilbrand på Brogesvej i Silkeborg.

Fredag aften holder Silkeborg og omegns landboforening møde på Landbogården. Under mødet vil Bro Petersen fortælle om, hvordan den nye landbrugslov virker.

Filmorientering om navigation

Silkeborg Motorbådklub har navigation på programmet ved et klubmøde på tirsdag.

Alex Mikkelsen viser den aften en film om emnet. Filmen er optaget for nylig, blandt andet med en af Silkeborg klubbens medlemmer, Dorte Hedegaard, som medvirkende.

På mødet skal medlemmerne også tage stilling til spørgsmålet om, hvorvidt der i 1987 skal fortsættes med konkurrencer i navigationssejlsads, eller om der er andre aktiviteter, der skal i højsædet.

Databus på Torvet

På lørdag kommer en databus med alt det sidste nye udstyr til Silkeborg. Det er AOF, der har sendt bussen på tur rundt i landet, og det er AOF's Faglige Skole og Teknisk Landsforbund i Silkeborg, der står for arrangementet på lørdag.

Alle er velkomne til på Torvet at kigge ind i bussen og danne sig et indtryk af, hvad der sker på området, ligesom man kan få lov til at forsøge sig bag skærmene under kyndig vejledning.

En rhodeser der blev »farveblind«

Ny anderledes bog om kampen mod apartheid - forfatteren taler i Silkeborg i aften

Jeg var en af de første hvide, der blev farveblind. Sådan skriver Alec Smith, søn af Zimbabwe (Rhodesias) tidligere premierminister, i sin ny-udkomne bog »Nu er vi Brødre« (Forlaget Scandinavia). Ordet farveblind dækker her over, at Alec Smith søgte og fik et samarbejde igang med kristne sorte modstandere i det daværende Rhodesia.

Det var midt under borgerkrigen, men samarbejdet især mellem ham selv og den sorte præst og guerilla-agitator, Arthur Kanodera (der senere blev myrdet), åbnede for nogle af de første dialoger mellem det hvide mindretalsstyre - der ledede landet efter apartheid-metoder - og de sorte modstandsbevægelser, fremgår det af bogen, der bedst kan betegnes som Alec Smiths personlige vidnesbyrd, men samtidig som et kristent kampskrift.

For at Alec Smith vil Kamp, er givet. Men ikke i gammeldags forstand med våben. Hans kamp går ud på at få mennesker til at forstå hinanden simpelthen ved at mødes. Hvad han mener kan beskrives med et citat fra bogen i forbindelse med en konference midt i 1970'erne, hvor det faktisk lykkedes ham og hans meningsfæller at få sorte og hvide til at snakke sammen - på ganske højt politisk plan: »Hvide folketingsmedlemmer og sorte ledere, der ellers undgik hinanden for enhver pris, opdagede, at de sad ved siden af hinanden ved middagsbordet og diskuterede fælles bekymringer. Det var kun en begyndende fortrolighed, men det var en begyndelse«.

Alec Smith skildrer i bogen hvordan han fra en tilværel-

Alec Smith.

se som halv-narkoman og hippie gennem en personlig Guds-oplevelse fik et helt nyt syn på tilværelsen, eller som han selv siger det, blev et redskab for Gud. Det er, skriver han, hele tiden Guds vilje, der driver ham frem.

Og uanset hvad man i øvrigt vil mene om denne holdning, så er det i hvert fald givet, at det er en (cit.:) »agressiv kærlighed«, der har drevet ham frem. Det er også et meget anderledes syn på kirke og kristendom end vi normalt konfronteres med: »Kirken var dengang - og jeg tror stadig den er - langt fra revolutionær nok. Det var faktisk svært at forestille sig en institution, som var mindre revolutionær eller mere sat og klassebevidt. Men byder evangeliet os ikke at gå ud og arbejde og ofre noget for et

mere retfærdigt og kærligt samfund?«, skriver Alec Smith.

Alec Smith er overbevist om, at Guds indgriben gennem mennesker som ham selv, gjorde det muligt at få dialogen igang og dermed i sidste ende en fredelig udgang på konflikten i Zimbabwe, så hvide og sorte i dag kan leve fredeligt sammen.

Nu gælder det så Sydafrika. Alec Smith mener de samme løsningsmodeller er mulige i dette sidste apartheid-land. Måske kan han have ret, men en enkelt svaghed er til stede: Ved marxister går grænsen for Alec Smiths næstekærlige humanistiske livssyn. Egentlig lidt skuffende, fandt undertegnede, da det blev skåret ud i pap hen imod bogens slutning. Det tog lige som lidt at brodden af det ellers utroligt smukke - og på mange måder oplivende - humanistisk kristne kampskrift, som Alec Smith har begået.

Alec Smith er i øjeblikket på »turne« i Danmark, i sær for at tale om kampen i Sydafrika. Man kan møde ham i aften i Medborgerhuset i Silkeborg.

jena

Koncert aflyst

Koncerten i aften på Silkeborg Kunstmuseum med Elsebeth Brodersen og André Orlowitz er aflyst.

Pianisten - Elsebeth Brodersen - er blevet syg, meddeler museet.

Chr. h

F

P

Ch

till

»De mandt borg, kale bagen om de koms: finder borget

Indie

cen

Chr. E

mande

Maria

Juhl, E

go Thi

Nisse

Landst

lidsma

Tuborg

Mar

sig ov

nes de

HKS

Thing

indbud

overen

Det vil

at få

mands

Fælles

kan kun

gå en

ikke, o

hver su

Fort

dernes

A